

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opolđ (VII Erzsébet-körú).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifă și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 254.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Noemvrie

1907.

Deschiderea parlamentului român.

Eri s'au deschis Corpurile Le-
giuitoare române. La solemnitatea
deschiderii s'a manifestat în măsură
mai mare ca altădată interesul popo-
rațiunii capitalei, ba țeara întreagă,
toți Românii și îndreaptă privirile în
aceste momente asupra adunării din
dealul Metropoliei. Și este pe deplin
justificată aceasta mare și generală
interesare, căci, cum zice Mesagiul
cetit de M. S. Regele Carol cu aceasta
solemnă ocaziune, parlamentul ro-
mân e chemat a regula niște ches-
țiuni de netăgăduită însemnătate pen-
tru dezvoltarea economică a țării. Me-
sagiul accentuând, că țara trece prin
momente grele, indică marea pro-
blemă, ce vor avea s'o rezolve re-
prezentanții ei, constatând, că trebuie
să domnească bunăînțelegerea și ar-
monia cea mai perfectă între proprie-
tatea mare și țărănime, păturile so-
ciale pe cari se razimă mai ales bu-
năstarea și progresul oricărui stat.

Mesagiul anunță, că guvernul va
prezenta în cesțiunea agrară diferite
proiecte de legi, între cari în primul
rând sunt învoelile agricole și casa
rurală. Mesagiul nu enumără toate
preiectele de legi, ci după pasagiul
amintit, care a fost salutat cu aplau-
ze îndelungate, trece la relațiunile
exterioare ale regatului. Arată că a-
cestea sunt din cele mai satisfacă-
toare. Se felicită de întrevedere ce
a avut-o cu monarhul nostru și de
vizitele marelui duăe rusesc Vladimir
și a principelui Bulgariei și face a-
mintire și despre a doua conferință
din Haga.

Urmează apoi pasagiul, care se
ocupă de finanțele țării, „ce trebuie
să fie conduse cu multă prudență și
prevedere“. Aici vorbește Mesagiul și
despre proiectul de lege privitor la
ușurarea pagubelor suferite de agri-
cultori prin neorânduilele de astă
primăvară.

Regele se bucură de progresele
ce le-a realizat marina militară ro-

mână și zice că, cu toată desvoltarea
satisfacătoare ce a luat-o puterea mi-
litară a țării, va trebui să i-se inbu-
nățătească organizarea.

Mesagiul încheie c'un apel căl-
duros la reprezentanții țării, ca să fie
uniți spre a-i asigura liniștea și a-i în-
tări fericirea. Vorbește de pildele mari
de abnegațiune ce le-au dat anteces-
orii în vremuri grele, și exprimă in-
crederea, că și de astădată corpurile
legiuitoare vor fi însuflețite de un
spirit împăciitor. Regele Carol a fost
primit la sosire în curtea Metropoliei
și în adunare cu aplause vii și căl-
duroase, iar în tot timpul cât a cetit
mesagiul toate privirile au fost ațân-
tite aspră-i, exprimând mulțămirea,
că după atâta timp văd earăși pe
Rege sănătos în fruntea reprezentan-
ților țării.

De acum se începe periodul
cel mai greu de activitate ce l'a avut
parlamentul român dela înființarea sa.

Zilele cele mai apropiate vor do-
vedi dacă speranța, căreia i-a dat es-
presiune Mesagiul la încheiere, are
șanse destule de-a se realiza.

Sunt mari divergențele de pă-
reri între guvern și opoziție, ba chiar
între diferitele grupuri din ambele ta-
bere, asupra celor mai potrivite mij-
loace și modalități de a duce în îm-
plimire reforma agrară, ce este îm-
pusă cu necesitate de împrejurări și
de postulatele de dreptate ale vea-
cului luminat în care trăim, și care
afară de aceasta a mai fost promisă
țării și prin cunoscutul manifest al
guvernului actual, dat în numele rege-
lui, după ce au fost suprimate rescoalele
țărănești. Atunci conducătorii celor
două partide istorice, înțelegând și sim-
țind gravitatea îndatoririlor ce le au
față cu țara, au exprimat dorința de
a conlucra în unire și bună înțele-
gere la opera de regenerare socială
și economică.

Fie ca speranța, ce-o întemeiază
Regele dimpreună cu toți Românii pe
acea nobilă și patriotică dorință, să
se realizeze!

închinăm actului sfânt și măreț, căci ne
rugăm Atotputernicului să nu ne păreă-
scă nici odată și să fie pretutindenea prin
urmare și în acest locaș totdeauna cu noi,
și să ne ocrotească precum a ocrotit pe
moși-strămoșii noștri.

Dar pentru noi ca Reuniune, cu deo-
sebiră însă ca Români, actul sfințirii de
astăzi a casei are și altă însemnătate.

Sfințirea de astăzi ne aduce aminte
cum ideile de libertate, ideile culturale,
peste tot ideile umanitare, produse și
cultivate în veacul al XVIII cu multă vâr-
sare de sânge, au străbătut în decursul
veacului al XIX până la noi, și cum până
la 1848, acest curent umanitar, cu puterea
căldurii sale, a străbătut și a desghetat
chiar și cele mai întunecate și în sălbătă-
cie împietrite inimi.

De aceste tendințe nobile s'au însu-
fleit și părinții noștri, imediat după anul
1848, dornici de a se ridica din sclăvia în
care vedeau neamul, cărui aparțineau.

Nu este chemarea mea astăzi să arăt
toate drumurile, pe cari și-au făcut cale
ideile liberale umanitare până la noi.

Eu Vă amintesc numai atâta, că,
după 1848 deja idelle culturale au străbă-
tut și în inimile părinților și a fraților
noștri de pretutindeni și așa și aci la noi
în Brașov și încă într'un grad așa de mare

Delegațiile, cu menirea de a lua dis-
pozițiile necesare cu privire la partea che-
luelilor comune, din îndemnitătea pe șase
luni, vor fi convocate probabil în 20 Dec.
n. la Viena. În scopul fixării termenului a
venit la Pesta baronul Call, șeful primei
secții în ministeriul de externe.

Guvernul Fehérváry nu va fi pus sub
acuză, cu toate că comisia pentru censu-
rarea socotelilor a găsit cele mai mari in-
corectități în budgetul anului 1905. Bani
publici s'au întrebuințat pentru scopuri de
cortesire și închirierea de trăsuri perma-
nente — se zice în raport.

Sunt grozavi patrioții noștri, când
știu că mâna li-e legată.

Croații. Banul Rakodczay a sosit în
Budapesta și a avut mai multe întrevederi
și conferințe cu primul ministru. A referat
despre situația din Croația și nu a re-
comandat nici cât de puțin disolvarea die-
tei croate. Înghetarea unui partid unio-
nist întinpină piedeci după piedeci.

Se adeverește știrea, că delegații cro-
ați vor aștepta cu obstinarea proiectului
de autorizație, până vor sfârși oratorii di-
sidenți, ca aceștia să nu poată fi terori-
zați cu acuze de conspirație. Ar fi un
blam de prima calitate pentru guvern, zice
ziarul »Obzor«, dacă proiectul de autori-
zație care a fost motivat mai ales cu ob-
strucția croată, ar fi zădărnicit tocmai prin
o opoziție maghiară de a deveni lege.

Lefurile oficerilor vor fi ridicate cu
siguranță, dacă nu chiar acum, dar în tim-
pul cel mai scurt — spune un comunicat
al ziarului oficios al ministeriului de răz-
boiului. Acelaș comunicat contestă încercă-
rile de a se aduce în combinație ridicarea
lefurilor cu mai știi ce recompense na-
ționale.

Partidul popular, făcuse surpriză ne-
plăcută cu ținuta sa cochetă în chestia
proiectului de autorizare. În conferința
sa de Marți, pe neașteptate, o fracțiune
condusă de Rakowszky, ridicase glas de
îngrijorare față de procedura cam neobiș-
nuită a autorizării în monoparagrafe. După
conferință se șoptea chiar de-o criză în
partid, și de slăbirea poziției lui Zichy în
cabinet. Se întreba în toate părțile de cau-
zele ce îndemneau la aceasta ținută. Unii
cunoscătorii lui Rakowszky, spuneau că
este la mijloc o mică presiune pentru a
se asigura poziția de viceprezident a a-

cestuia. Alții se gândeau la posturile din
comitate, unde se apropie restaurația, și la
noile alegeri dietate, cari se apropie de a-
semenea. Orice să fie însă cauzele, nu
avem a face cu ceva mai gray, decât cu
o simplă cochetărie. Ultimele știri ne con-
firmă afirmație. Conferința de aseară a
partidului, la care luase parte și Wekerle,
a hotărât să voteze proiectul. Cui nu-i
place — va tăcea.

Budgetul marinei, pe anul 1908, va fi
urcat cu 20 mil. cor., pentru construirea
unei noi corvade de 14500 tone și a unei
submarine.

Din comisia austriacă a pactului. În
ședința de alaltăieri a comisiunii pactului
ministrul-președinte Beck a rostit un lung
discurs, spunând că »posibilitatea înfiin-
țării băncilor autonome este deplină.« Dep.
Kramarz a accentuat că înființarea unei
bănci independente în Ungaria va avea
drept urmare inevitabilă devalorarea valu-
tei în Ungaria. Nimeni nu va provoca în
mod neprecugetat o despărțire a băncei,
a mai zis Kramarz. Ar fi însă de-adreptul
o crimă, dacă am plăti unguirilor pentru
banca comună, de care înainte de toate ei
au nevoie, chiar și numai cel mai mic
preț. Nimeni dintre noi nu se va găsi să
facă vre-o concesziune, în deoseb de ter-
renul militar. Eu, încheie Kramarz, sunt
pentru limba regimentului, însă în contra
introducerii limbii maghiare de regiment
în regimentele nemaghiare trebuie să pro-
testăm sus și tare.

Impăratul Francisc-Iosif și chestia țărănească.

Sub aceasta titlă găsim în »Adevărul« din
București câteva note interesante, din corespon-
dența între Monarhul nostru și Regele Carol, ale
căror relații intime sunt bine cunoscute. Bine în-
țeles, autenticitatea informației noi nu o putem
controla. Iată ce cetim în amintita foaie:

»Se vede că numai la noi s'au uitat
repede sângeroasele evenimente din primă-
vara trecută. La vecini și chiar mai de-
parte, dar în special suveranii și cancela-
rii poartă un viu interes; evenimentelor,
cari se desfășură la noi și urmăresc rez-
olvirea chestiunii țărănești din România.
Un schimb de scrisori autograte, care a
avut loc dăunăzi între Regele Carol și Im-
păratul Franz-Iosef, pune în evidență ma-
rele interes ce-l poartă bătrânul monarch

Dați-mi voie să mă opresc puțin la
aceasta epocă, adică la începutul institutu-
lui Reuniunii noastre pentru creșterea fe-
țișelor de român, la începutul Internatului.

Până s'a început și consolidat fon-
dul creat de antecesoarele noastre, sprijii-
nite de părinții noștri, au dat navală cu
toatele din toate părțile. Româncuțele no-
stre nu numai din Brașov sau numai din
Ardeal, ci din toate părțile locuite de Ro-
mâni au dat navală contribuind cu obo-
lul lor.

E bine să constatăm și să comuni-
căm publicului român de astăzi persoanele,
cari pe timpul înființării Reuniunii erau
apostolii culturali ai Românilor din aceas-
tă localitate și cari fără de nici un inte-
res și-au pus toate puterile lor spirituale
în serviciul neamului românesc și în prima
linie a Românilor din Brașov înființând
Reuniunea noastră și fondul ei.

Pronia cerească a voit că prin anii
1850 orașul să ocrotească în sânul său
bărbați ca Ioan Popazu, episcopul de mai
târziu, Gheorghe Barițiu și Iacob Mureșianu
vestiții dascăli și bărbați de știință ai nea-
mului românesc; bărbați cari cu lumi-
nele lor și cu neobosită lor activitate în
viața publică, au devenit mai târziu luce-
ferii poporului român.

Acești bărbați luminați cunoscând
bine starea culturală a poporului român,

FOIETONUL »GAZ. TRANS.«

Internatul român de fete din Brașov.

Discurs festiv rostit de d-na Elena
Sabadeanu, presidenta »Reuniunii fe-
meilor române din Brașov«, Duminică
în 11/24 Noemvrie a. c. la inaugura-
rea noului edificiu al internatului.

Stimate Doamne!
Stimate Domni!

Adunându-ne astăzi să sfințim casa,
proprietatea Reuniunii, ca Institut public
românesc pentru cultivarea fetișelor ro-
mâne, în acest moment, eu care conduc
astăzi din încrederea D-Voastră afacerile
Reuniunii, mi-am pus întrebarea:

Îndeplinește Reuniunea noastră prin
sfințirea acestei case ca institut de cultură
vre-un fapt de vre-o însemnătate mai mare,
sau cuprinde sfințirea casei de astăzi nu-
mai actul îndatnat, de a nu intra în locaș
nou fără să fie sfințit?

Doamnelor și Domnilor! Dacă n'ar fi
actul sfințirii de astăzi altceva decât îm-
plinirea datinei primite dela moși-strămoșii
noștri, și în acest caz zic, trebuie să ne

FISCHER T COMP NAGYENYED

PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1.000.000 Sujete
1.000.000 Planta pentru gard
via arbori de promenada, arbori de ornament, roze, fructe cu boaba, confiteri etc.

1 Million altoae de vite, vita de vile Europenasi Americană cu su.
Specialitate: altoae de vita pentru desert.

Sub-cultura
120 jug. oat.

30.000
Pruni de Bistrita si de Bosnia oltuiti Exemple foarte frumvase

Fără rădăcina

Se caută la firma d-lui Petru Pavel & Cie. magazin de haine in Braşov, 3 cafe militare și 2 civile, cari pot intra imediat la lucru. (3087,6-2.)

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

De vânzare:

Un quant mai mare de altoi de viță clasa I-mă, altoiți în viță americană („Riparia portalis“) după metoda cea mai bună (altoirea forțată) în următoarele specii:

Soiuri pentru vin:		Specialități de masă:	
Rizling italian (Olasz Riz.)	1000 buc. = 200 cor.	Chasselas blank	100 buc. = 22 cor.
Smighiră (Som, Furmint)	„ „ = 200 „	Fontainebleau	„ „ = 24 „
Moi (Mustos fehér)	„ „ = 200 „	Madeline Angerine	„ „ = 22 „
Mestecați (Vezes borfaj)	„ „ = 180 „	Passatutti	„ „ = 24 „
Galbini (Mezes fehér)	„ „ = 200 „	Muscat Hamburg	„ „ = 30 „
Aramon (Aramon)	„ „ = 180 „	Suvenir de mileniu	10 „ = 4 „
Goarnești (Járdovány)	„ „ = 200 „	Kosuth Lajos	10 „ = 5 „
Fetești (Léányka)	„ „ = 200 „	Csaba gyongye	1 „ = 1 „
Altoi clasa II	1000 buc. = 100 cor.		

Perseci de 3 ani înălțime păuș la 2½ metri 1000 buc. = 30 cor.
Sola (circa 100 k logr.) 1 kilogr. = 50 fil.

La comanda mai mari vând și pe schimb pe lângă caventi bunii, termenul solvirii 1 Octomvrie 1908.

La comanda rog a se trimite 1/3 anticipațiune, adresa să se scrie legibil indicându-se poșta sau stațiunea căii ferate. Pachetarea se va face cu îngrijire socotindu-se spre seile proprii. Reclamațiunile se iau în considerare, dacă sunt făcute cel mult la trei zile după primire.

Szancsal, v. p. Balazsfalva.
(3969,6-10)

Ioan Bărbat,
învățător, absolv. al curs. de vierit din Aiud.

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am deschis provizor un

Atelier de blănărie subțire

in Braşov, Târgul Inului Nr. 26, unde se pot căpăta numai confecțiuni proprii de gulere de

Dame (boac), mufuri, șepci de blănă, Crimer și Stofă. Tot-felul de Baltoane blănite pentru Dame și Copiil, Figaro și paletoane, cu un cuvânt toate articolele ce se țin de blănărie, lucrate modern, in asortiment bogat cu prețuri foarte ieftine.

Prin experiențele mele câștigat atât în capitală, cât și în streinătate pot satisfacé tuturor recerincițelor spre deplină mulțumire.

Pun căptușeli de blană. — Primesc reparaturi.

Articole de blănărie cumpărate dela mine le curăț fără plată.

Comande din afară le ezeut punctual. — Serviciu solid. —

Mă rog de sprjn.

Cu toată stima

Weiszfeiler Sándor,
blănar subțire.

Magazinul meu dela 1 Oct. a. c. se află în Stada Porții Nr. 48.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Cei mai nou?

Neintrecut, cu toată concurența cea mare sunt în stare a oferi On. public ceva **NOU** și **ieftin**. Fiecărui să i-se dea ocazie a cumpăra pentru

Cadouri de Crăciun și Anul nou
cu prețuri ieftine obiecte de preț spre exemplu:

GIUVAERICALE

obiecte de aur și argint, feșnice, zaharnițe, monopol lanțuri, joujou și alte multe. Cine va cumpăra monopol obiecte, dau garanție 10 ani. Se primesc lucrări nouă și reparaturi într-o lucrătoare aranjată modern.

Comande din afară se execută prompt și solid.

Cu toată stima

L. Helmbolds Erben,

Nachfolger,

Strada Mihael-Weiss 24.

8098,2-6.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaș rennumite în toată lumea. nentru fabricarea de apă gazoasă, cărciumarilor, și alte scopuri industriale.

Cel mai spornic acid carbonic natural!

Estrias din Analiza institutului Capitalei Budapest pentru probarea chemicaliilor și alimentelor Nr. 465 din anul 1907. „Miresul și gustul: Normal: conținutul de acid carbonic“: **99.57%** Acidul carbonic analizat corespunde perfect cerințelor igienice, și pe temelul abondenței de acid carbonic a se clasifica ca „foarte bun“.

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versand in Buziașfördö.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIÁSFÜRDÖ.** — Inter. Telef. 18.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté ezeuta **ori-ce** comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și **IMPRIMATE**
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.
Couverte, in toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de **HOTELURI**
și **RESTAURANTE.**

PREȚURI-CURENTE și **DIVERSE**

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurol tipografiei, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.